

Danish
Regions

Notes

Høringssvar fra Danske Regioner vedrørende DSAM's kliniske vejledning "Demens: udredning, behandling og opfølgning i almen praksis"

11-09-2026

EMN-2020-00174

1879973

Anna Boje

Danske Regioner takker for muligheden for at afgive høringssvar til vejledningen.

Danske Regioner finder det positivt, at vejledningen giver praktiserende læger et samlet og praksisnært grundlag for udredning, behandling og opfølgning af mennesker med demens. Vejledningen bliver et vigtigt redskab i oversættelsen af Sundhedsstyrelsens anbefalinger for udredning af demens og Opgavebeskrivelsen for almen praksis.

Danske Regioner har følgende bemærkninger.

1. Færdigudredning i almen praksis bør fremgå tydeligere og som et selvstændigt afsnit

Danske Regioner bemærkede i præhøringen, at det ikke fremstod tydeligt, hvornår en patient kan færdigudredes i almen praksis, og hvornår patienten bør henvises til en regional demensudredningsenhed. Det er positivt, at høeringsversionen nu indeholder en mere samlet beskrivelse under "Vurdering og plan".

Vi vurderer fortsat, at færdigudredning i almen praksis bør have en **selvstændig overskrift og et tydeligt afgrænset afsnit**. Det vil gøre vejledningen lettere at anvende og tydeliggøre, at færdigudredning er en ny og selvstændig opgave, som adskiller sig fra den indledende basale udredning. Det vil desuden bringe vejledningens struktur tættere på Sundhedsstyrelsens *Faglige anbefalinger til organisering af udredning for demens*, hvor der skelnes mellem:

- den indledende udredning i det almenmedicinske tilbud
- stratificeringen

- færdigudredning i det almenmedicinske tilbud
- viderehenvielse til en regional demensudredningsenhed.

I den nuværende version risikerer færdigudredning fortsat at fremstå som en del af den almindelige basale. Danske Regioner anbefaler derfor, at "Vurdering og plan" opdeles, så "Færdigudredning i almen praksis" bliver et selvstændigt afsnit.

2. Visitationskriterierne bør flugte mere konsekvent med Sundhedsstyrelsens anbefalinger

Danske Regioner finder det positivt, at vejledningen beskriver vurderingen af, om patienten kan færdigudredes i almen praksis.

Vi anbefaler, at formuleringen bringes tættere i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens anbefalinger, så vurderingen af færdigudredning i almen praksis hviler på patientens samlede situation og det forventede udbytte af yderligere specialiseret udredning.

Danske Regioner foreslår eksempelvis følgende formulering:

"Ved vurderingen af, om patienten skal henvises til specialiseret udredning, skal der foretages en individuel vurdering af, om yderligere undersøgelser og diagnostik forventes at få betydning for den medicinske behandling, de psykosociale indsatser eller rådgivningen af patienten og de pårørende. Udredningsplanen bør tilrettelægges, så udredning og efterfølgende indsatser skaber værdi for patienten."

3. Kriterierne bør fremgå ensartet i brødtekst, bokse, tabeller og flowdiagram

Sundhedsstyrelsens visitationskriterier bør fremgå ensartet alle steder i vejledningen. I den aktuelle version er den samlede vurdering beskrevet i "Vurdering og plan", men fremgår ikke med samme tydelighed af boks 4, henvisningsafsnittet og flowdiagrammet i bilag 1.

I bilag 1 er sondringen fortsat i høj grad baseret på demenstype, sværhedsgrad og BASIC- eller MMSE-score. Dermed kan flowdiagrammet læses mere kategorisk end vejledningens brødtekst og Sundhedsstyrelsens anbefalinger tilsiger.

Danske Regioner anbefaler på den baggrund, at alle bokse, tabeller og flow-diagrammer gennemgås og konsekvensrettes, så de afspejler den samlede individuelle vurdering efter Sundhedsstyrelsens anbefalinger.

4. Overskriften ”Hvilke patienter kan uproblematisk diagnosticeres i almen praksis?” bør ændres

Danske Regioner anbefaler, at betegnelsen ”uproblematisk” udgår. Spørgsmålet er ikke, hvilke patienter det er lettest at diagnosticere i almen praksis, men hvor udredningen er fagligt mest hensigtsmæssigt placeret, og hvor patienten kan få et relevant og værdiskabende forløb. Det vil også skabe bedre sammenhæng med terminologien i Sundhedsstyrelsens anbefalinger.

5. Visitationskriterierne til regional demensudredningsenhed bør suppleres

Afsnittet om henvisning til en regional demensudredningsenhed indeholder en række konkrete kriterier, herunder mistanke om særlige demenssygdomme, arvelighed, ung debutalder, udviklingsforstyrrelse, hastig progression og visse kombinationer af funktionsniveau og testscore.

Danske Regioner anbefaler, at afsnittet suppleres, så det tydeligere fremgår, at henvisning også beror på den samlede stratificering og vurdering efter den indledende udredning. Kriterierne bør anvendes sammen med vurderingen af patientens samlede tilstand og det forventede udbytte af specialiseret udredning. Henvisningsafsnittet kan derfor med fordel henvise til det foreslåede selvstændige afsnit om færdigudredning og til den samlede individuelle vurdering efter Sundhedsstyrelsens anbefalinger.

6. Monitorering og indberetning til DanDem bør omtales

Sundhedsstyrelsens anbefalinger beskriver, at implementeringen bør monitoreres på tværs af sektorer, og at DanDem med fordel kan udvikles og anvendes til data fra det almenmedicinske tilbud. Formålet er blandt andet at følge kvaliteten af demensudredningen og antallet af patienter, der udredes i primærsektoren. Dette fremgår ikke af DSAM's vejledning. Danske Regioner anbefaler, at vejledningen som minimum omtaler en kommende model for monitorering og registrering. Formuleringen bør samtidig tage højde for, at den konkrete tekniske og organisatoriske løsning endnu ikke er fastlagt, og derfor ikke pålægge den enkelte praksis en bestemt indberetningsprocedure, før rammerne er aftalt.

7. Brug af specialistrådgivning og tydelig placering af behandlingsansvar

Sundhedsstyrelsens anbefalinger lægger vægt på, at de regionale demensudredningsenheder skal understøtte almen praksis gennem rådgivning og faglig sparring. Danske Regioner anbefaler derfor, at vejledningen tydeliggør mulighederne for at inddrage specialistrådgivning.

Samtidig bør det konsekvent fremgå, hvem der har behandlings- og opfølgningsansvaret i de enkelte dele af patientforløbet.

Afslutning

Danske Regioner ser vejledningen som et væsentligt bidrag til omstillingen af demensudredningen. Det er samtidig afgørende, at vejledningen afspejler Sundhedsstyrelsens visitationskriterier og tydeligt skelner mellem basal udredning, færdigudredning i almen praksis og specialiseret udredning i en regional demensudredningsenhed.

Danske Regioner bidrager gerne til den videre kvalificering af samarbejdet mellem almen praksis og de regionale demensudredningsenheder, herunder anvendelsen af specialistrådgivning og tydelige ansvarsforhold.